

Після визволення Криму маяк відновлено, обладнано сучасною маяковою технікою, відбудовано чи заново збудовано капітальні споруди, господарські приміщення. У 1975 році на маяку знову було встановлено новий світлооптичний прилад, а згодом, на початку 90-х років, – наутофон, радіолокаційний маяк-відповідач, радіомаяк, резервний вогонь.

Тендрівський маяк до 1994 року перебував у складі Гідрографічної служби ЧФ ВМФ СРСР. У вересні 1994 року гідрографія перейшла під юрисдикцію України до складу її Військово-Морських сил (ВМСУ) [2, с.4].

***Н. І. Рублевська, О. А. Шевченко, Г. С. Канюка, Ю. С. Крамарьова,
С. А. Щудро, В. В. Зайцев, О. О. Кулагін, М. В. Дзяк***

АНАЛІЗ ВІДНОШЕННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ВИДУ ДІЯЛЬНОСТІ

В сучасних умовах при підготовці майбутніх лікарів актуальною стає орієнтація навчального закладу на особу, що прагне саморозвитку, здатну самостійно поповнювати і оновлювати знання, вести самостійний пошук додаткового матеріалу, творчо підходити до виконання учбових завдань. Вирішення цих завдань неможливе без підвищення ролі самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом і посилення відповідальності викладачів за розвиток у студентів навиків самостійної роботи, за стимулювання у них професійного зростання, творчої активності і ініціативи [3]. Впровадження в практику учбових програм з підвищеною часткою самостійної роботи активно сприяє модернізації учбового процесу. Згідно з новими освітніми стандартами питома вага самостійної роботи студентів має складати до 60 % від загального учбового часу. Значення самостійної діяльності студентів важко переоцінити, оскільки з її допомогою вдається вирішити протиріччя між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії і практики [2]. Лише через активну самостійну роботу, а не через сприйняття знань в готовому вигляді студент та лікар-інтерн можуть якісно опанувати спеціальні навички [1].

Метою дослідження було вивчення організації і відношення до самостійної роботи студентів медичного ВНЗ. Дослідження, в якому взяли участь студенти 6-го курсу (61 особа) і студенти-іноземці 3-го курсу (45 особа), проводилися на кафедрі гігієни і екології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» у лютому-березні 2017 року.

Студентам була запропонована анонімна анкета, яка стосувалася таких питань, як: розуміння значущості самостійної роботи у ВНЗ; необхідних витрат часу на самостійну підготовку до теоретичних і клінічних дисциплін; контролю засвоєного учбового матеріалу за допомогою самостійної роботи і ін. Цікаво було зіставити відповіді студентів випускного курсу з відповідями іноземних студентів, які вчать на 3-му курсі.

Результати дослідження показали, що у студентів існує різне відношення до самостійної роботи як форми навчання. Серед вітчизняних студентів позитивно відносяться до самостійної роботи тільки 19,5 % опитаних, а негативну оцінку такому виду діяльності дають 66,5 % респондентів. При порівнянні цих результатів з відповідями іноземних студентів встановлено, що позитивно оцінюють самостійну роботу 91 % опитаних. Такий різнобіч в отриманих даних свідчить не лише про різне розуміння вітчизняними і іноземними студентами значення і функцій самостійної роботи в підготовці майбутніх фахівців, але і про недостатньо зрілу соціальну позицію наших випускників. Відрізняються думки вітчизняних та іноземних студентів з питання кількості годин, відведених на вивчення теоретичних і клінічних дисциплін. Більшість опитаних іноземних студентів (71 %) вважають, що на самостійну роботу, як

по теоретичних, так і по клінічних дисциплінах необхідно відводити однакову кількість часу. Більшість вітчизняних студентів (91,5 %) не згодна з такою думкою, оскільки їм на самостійну підготовку по цих дисциплінах потрібна різна кількість годин. В ході дослідження встановлено, що самостійна підготовка до кожного аудиторного теоретичного заняття у більшості опитаних вітчизняних студентів (46,8 %) і студентів-іноземців (62 %) займає 1-2 години. При підготовці до аудиторних клінічних дисциплін така ж кількість годин потрібна 39,5% опитаних вітчизняних студентів і кожному третьому іноземному (31%), а більше 2-3-х годин самостійної роботи йде у кожного другого вітчизняного респондента (57,5%) і у 28 % студентів-іноземців. Якщо аналізувати підготовку до кожного позааудиторного заняття, то теоретичним дисциплінам більшість вітчизняних студентів (43,3 %) приділяють менше 1 години, а іноземні студенти (31 %) - від одної до двох годин. По клінічних дисциплінах витрати часу на самостійну роботу наступні: менше однієї години йде у 24,6 % вітчизняних студентів і у 28 % іноземних респондентів; 1-2 години - у 36,2 % вітчизняних і у 31 % іноземних студентів; від 2-х до 3-х годин - у 26,5 % вітчизняних і у 13 % іноземних опитаних; більше 3-х годин - у 12,7 % наших студентів і у 6 % іноземних.

Аналіз інформації, отриманої при анонімному анкетуванні студентів, свідчить в цілому про неготовність більшої частини респондентів до зміни ідеології навчання та відходу від споживчої парадигми при отриманні професійних знань. Показовою в цьому сенсі є помітна різниця у відповідях вітчизняних та іноземних студентів. Останні, навчаючись цілком на комерційній основі, більш прагматично підходять до процесу отримання знань та не нехтують шансом для використання всіх освітніх можливостей, що надає ВНЗ, в тому числі і при виконанні самостійних фрагментів роботи (більше 90 % позитивних відповідей). Готуючись до непростого кваліфікаційного підтвердження якості своїх професійних знань та навичок на батьківщині ці студенти також більш рівноцінно відносяться до теоретичних та практичних дисциплін. Цікаво, що майже тотожні відповіді отримані нами відносно мотиваційного заохочення до самостійного опанування учбового матеріалу: і українські і іноземні студенти готові глибше вивчати теми, які їх зацікавили, або ж є важкими для засвоєння. І тут не можна не згадати одну з найважливіших задач викладача – пробудити інтерес студента до своєї дисципліни, будучи при цьому не тільки добрим фахівцем у своїй галузі, але й лідером, партнером, людиною, *від якої хочеться навчитись*. Не випадково переважна більшість опитаних в обох групах визнають необхідність консультацій викладача при опануванні тем для самостійного вивчення. Звертає на себе увагу структура джерел, яким надають перевагу респонденти при засвоєнні позааудиторних тем. І вітчизняні і іноземні студенти активно і рівною мірою користуються електронними джерелами інформації та кафедральними посібниками, при цьому практично ігноруючи рекомендовані підручники. Це підтверджує загальносвітову тенденцію швидкого старіння інформації, коли об'ємні класичні керівництва на паперових носіях просто не встигають за розвитком знань. З іншого боку студенти надають перевагу менш змістовним і розлогим, але легшим для засвоєння та користування методичним посібникам та матеріалам з ІТ-мереж. При цьому виникає загроза певної профанації рівня професійних знань, особливо при користуванні неспеціальними електронними ресурсами, та покладає особливу відповідальність на кафедральних співробітників – викладачів і розробників дидактичних матеріалів.

Висновки. 1. Самостійна робота студентів залишається найбільш складною та актуальною формою учбової роботи у навчальному закладі питома вага якої, згідно з новими освітніми стандартами, може складати до 60 % від загального учбового часу. Вона найменш піддається управлінню ззовні та може бути ефективною лише при щирій зацікавленості студента в самостійному вивченні матеріалу для досягнення загальної мети свого навчання. 2. Проведене опитування серед студентів 3 та 6 курсів вищого медичного навчального закладу свідчить про необхідність пошуку ефективних засобів для підвищення їх відповідальності за кінцевий ре-

зультат своєї освіти та зміни переважної пасивної ідеології навчання («нехай мене навчать») і відходу від споживчої парадигми при отриманні професійних знань.

Список використаних джерел

1.Бабак О.Я., Панченко Г.Ю., Кліменко М.І., Масляєва Л.В., Романюк Є.Ю., Зайченко О.Є., Нестерцова І.А. Сучасні методи тестування у підготовці лікарів-інтернів // Інноваційні технології в системі професійної підготовки студентів в ХНМУ (Матеріали XLVIII навчально-методичної конференції, 10 грудня 2014 року, м. Харків), с.23-26. 2.Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України [Електронний ресурс] / Ю. В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2015. – № 1 (4). – Режим доступу: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2015/04/Bystrova.pdf>. 3.http://pidruchniki.com/70160/pedagogika/suchasni_tehnologiyi_na_vchannya_vischomu_navchalnomu_zakladi.

В. Р. Русакевич, Н. Г.Смотрова

ТУБЕРКУЛЕЗ

Несмотря на выдающиеся успехи современной науки в области разработки диагностических средств, предупреждения эпидемий и лечения сложных инфекций победить туберкулез до сих пор не удалось. Наоборот, существует мнение, что *M. tuberculosis* инфицировала примерно треть населения Земли, и примерно каждую секунду возникает новый случай инфекции. На Украине с 1995г. зарегистрирована эпидемия туберкулеза. Заболевание прогрессирует и обретает широкие масштабы. Сейчас в Украине, по данным МОЗ, число больных туберкулезом составляет 300-370 тысяч человек, ежегодно оно увеличивается на 68-72 тысяч. Ежедневно регистрируют 80-90 новых больных туберкулезом людей, а 30 из тех, которые заболели ранее, умирают. Смертность в Украине от туберкулеза достигает почти 40%. Около 80% больных при условии своевременной диагностики и соответствующего лечения можно было бы спасти. Поэтому эта проблема на данный момент является очень актуальной в области медицины и микробиологии.

Цель исследования – изучить историю открытия, этиологию и механизмы развития, а также лечение и профилактику данного заболевания.

Туберкулёз – широко распространённое в мире инфекционное заболевание человека и животных, вызываемое различными видами микобактерий из группы *Mycobacterium tuberculosis complex* (*M. tuberculosis* и другими близкородственными видами) или иначе палочками Коха.

Туберкулезная палочка была открыта Робертом Кохом, а за исследования туберкулёза он был награждён Нобелевской премией по физиологии и медицине в 1905 году.

Генрих Герман Роберт Кох – немецкий микробиолог. Открыл бациллу сибирской язвы, холерный вибрион и туберкулёзную палочку.

После открытия возбудителя сибирской язвы, Кох предпринимает попытки найти возбудителя туберкулёза, болезни в то время широко распространённой и являющейся основной причиной смертности. Близость клиники Шарите, заполненной туберкулёзными больными, облегчает ему задачу – он ежедневно, рано утром приходит в больницу, где получает материал для исследований: небольшое количество мокроты или несколько капель крови больных чахоткой.

Однако, несмотря на обилие материала, ему всё же никак не удаётся обнаружить возбудителя болезни. Вскоре Кох понимает, что достичь цели можно только с помощью красителей. К сожалению, обычные красители оказываются слишком слабыми, но спустя несколько месяцев работы ему всё же удается найти необходимые вещества.

Растёртую туберкулёзную ткань 271-го препарата Кох окрашивает в метиловый синьке, а затем в едкой красно-коричневой краске, используемой в отделке кожи, и обнаруживает крохотные, слегка изогнутые, ярко-синие окрашенные па-